

Inhoud

Komkomkomkom	9
De laatste der kaatsers	23
Ja, kamperen is een mooie zomersport	34
Chasse patate en zeer aan 't gat	41
O Amor vulneris, o vulnus Amoris	51
Dikke memmen in een vellen frak	62
Serenade sans espoir	69
Tussen de bielzen en de barelen is de wind het frist	79
Het evangelie volgens Vlaanderen	91
Vijfenveertig meter sensualiteit	100
Een tractor is een trekpaard in een rolstoel	111
Alle coureurs heten Eddy	120
Zeventien zwart	131
Requiem voor een kalkoen	144
Arachniden en hun omgang met lipiden	156
Serendipiteit voor beginners, sterven voor gevorderden	166
Aantekening	175

Komkomkomkom

I.

Het was nog vroeg in de augustusochtend en Lucien Bloemkool zat op zijn kot te pieren naar de al blauwe lucht. Lang niet iedereen in Nieuwerkerken was reeds uit z'n bed geraakt, maar Lucien zat daar klaarwakker naast een bakje lijnzaad en zijn transistorradiootje. Zenuwachtig, als altijd. Maar deze keer nog een tikkeltje meer, hij had voor zijn gierige doen een abnormaal grote som geld ingezet. Er verscheen een asgrijze stip aan de hemel, en de stip werd duif. Zijn duif! Nu al! En Lucien sprong recht als een bezetene, begon uitzinnig met zijn bakje lijnzaad te rammelen en zette het zinnetje in waarmee hij ieder weekend de hele buurt terroriseerde: 'Komkomkomkom, komkomkomkom.' Het was een al wat oudere duivin die na de vlucht van Barcelona bijna de nek was omgewrongen wegens haar ondermaatse prestaties, maar waarmee hij nu ongetwijfeld een eerste prijs zou wegkapen, voor het eerst in zijn leven, als hij ze tenminste meteen kon strikken.

De duif kwam dichterbij, Luciens immer onder de krulspelden zittende vrouw was al vol ongeloof naar buiten gehold en ook mijn nonkel Potrel en ik staarden vanachter het raam op onze slaapkamer naar de lucht. Nog één minuut, hooguit twee, en dit duifje zou landen en Lucien Bloemkool zou de vlucht van Bourges winnen. Iets wat niet mocht gebeuren.

'Nu!' beval mijn nonkel Potrel, en we holden de tuin in en begonnen te voetballen. Hoge ballen, voltreffers naar de zon, er was geen sprake van dat die duif zou vallen zolang wij onze voetbal in de lucht hielden. En om het zekere voor het onzekere te nemen maakten we bij dit alles een hels kabaal en zongen

we loeihard Bobbejaan Schoepen na: 'Ik zie zo gere mijn duivenkot...' Lucien had al twee hartaanvallen overleefd, een derde zou hem meer dan waarschijnlijk fataal worden, en te oordelen naar de plots opzwellende aders in zijn voorhoofd was de kans groot dat de Duivenbond daags nadien een rouwkrans mocht bestellen. Lucien maakte ons uit voor 'vorte Verhulsten', brieste dat we moesten stoppen met sjotten tot zijn duif op hok zat. Maar daar hadden wij, vorte Verhulsten, uiteraard geen oren naar en Lucien Bloemkool zijn duif werd niet eens in de einduitslag opgenomen. Het beest is tot diep in de nanoen met doodsangsten in de dakgoot van de overbuur blijven zitten.

Een beetje familiechroniek kan deze anekdote begrijpelijker maken...

Indien de tak van de vorte Verhulsten waar ik uit voortspuit een wapenschild had bezeten, dan zou dat schild zeer waarschijnlijk de afbeelding van een duif hebben bevat boven een spreuk in potjeslatijn. Het is dat of de tekening van een bak bier.

Er is een eigenaardige plaats op aard' waar Verhulsten bekender zijn onder hun bijnaam Windop (spreekt uit 'windjop' met de 'dj' van 'nondedju'). Windop is Algemeen Beschaafd Nieuwerkerks en betekent zoveel als 'Tegenwind'. Het is een mooie bijnaam, een indianennaam bijna, een totem om trots op te zijn en die wordt doorgegeven van vader op zoon. Meer dan een bijnaam is het een eretitel die je niet met de moedermelk, maar met je eerste vat pils meekrijgt. Er is ooit onderzoek gedaan naar de herkomst van die eretitel: een van mijn zatte voorvaderen speelde met de duiven en vloog uitsluitend prijzen bij elkaar als zijn beesten tegenwind, oftewel dus windop hadden. Ziedaar de weinig indrukwekkende ontstaansgeschiedenis van onze bijnaam. Met de duiven speelt inmiddels bij ons niemand meer, maar die bijnaam is gebleven, werd overgeleverd, en er wordt nog steeds over gewaakt. Windop is tevens een kwaliteitslabel, het volstaat niet om uit het zaad van een Verhulst te zijn gegroeid om de naam Windop cadeau te

krijgen. Ik heb neven die het absoluut niet in zich hebben om een Windop te worden, zelfs al zouden ze er hun best voor doen. Moeilijk uit te leggen hoe dat komt, zulke dingen worden intuïtief aanvoeld. Een echte Windop heeft altijd het beste van een varken in zich, is een gezelschapsdier, socialist tot in de kist, heeft natte ogen en bij momenten de blik van een geslagen hond, een glimlach die zijn gezicht in ribbels trekt, kent de eergevoelens van een zuiderling, en rookt en drinkt zich tijdig dood. Voor een Windop is zoiets als zestig jaar worden bijvoorbeeld het toppunt van kleinburgerlijkheid. Beroomde telgen zijn Witte Windop (zijnde mijn nonkel Herman, die in 1982 wereldkampioen bier drinken werd in café Liars en de avond na zijn triomf drie auto's in de prak reed), Potrel Windop (zijnde mijn nonkel Karel, op wie de televisieploeg van Paul Jambers al herhaaldelijk maar zonder succes heeft gejaagd voor een documentaire over agressieve drinkbroers), Zotte Windop (zijnde mijn vader, die in 1987 in het truitje van ontwenningssklinik De Pelgrim Belgisch kampioen tafeltennis werd in de categorie drugs- en andere verslaafden), en Polle Windop (zijnde mijn roemrijke grootvader, die zijn tijd op de kankerafdeling passeerde met het lezen van Konsalik en het geilen op roodharige verpleegsters). Ikzelf ben Kleine Windop, geen commentaar.

De natuurlijke vijand van de familie Windop is de familie Bloemkool. Dat mag voor sommigen dan misschien een beetje vreemd klinken, maar haat jegens een bepaalde familie werd in ons dorp overgeheveld naar de volgende generatie. Niemand die nog exact kon zeggen hoe de vete tussen de Windoppen en de Bloemkolen ooit was ontstaan, maar uit respect voor onze voorouders hadden wij een grondige hekel aan iedere Bloemkool en zouden we er alles aan doen om hem het leven zuur te maken. Louter traditioneel, zie het als folkloristische maffia. Het probleem was dat de Windoppen en de Bloemkolen burens waren, wij woonden op het nummer 23, zij op 21. En fantasistisch werd het pas helemaal toen mijn moeder mij en mijn vader liet zitten voor een Bloemkool en daar op de koop toe nog

een kind mee maakte ook. Mijn halfbroer is een Bloemkool, kunt u zich dat voorstellen?

Maar of hij nu een Bloemkool was of niet, onze buurman was een duivenmelker, een duivensjapper zoals ze zeggen, en alleen al dat gegeven was voldoende om de ene vendetta na de andere tegen hem op touw te zetten. Duivensjappers zijn lastige mensen, ze leggen de hele buurt hun wil op. Wij mochten onze was nooit aan de draad te drogen hangen als meneer met zijn duiven speelde. Meneer speelde alle dagen met zijn duiven, maar in de kosten voor een droogmachine heeft hij natuurlijk niet gedeeld. Lucien had zijn eigen bijbel, het *ABC van de duivenmelker*, geschreven door Roger Quick, waarin over de eerste vluchten van de duif geschreven staat: 'Tijdens die periode mag onze vrouw, terwijl de duifjes op het dak zitten, geen linnen gaan uitkloppen of uitschudden, vlak onder het oog van onze jonge duiven.' Een duivensjapper heeft er nog nooit aan gedacht dat hij misschien zelf eens het linnen zou kunnen uitschudden. De indrukwekkendste zin in dat bijbeltje van Bloemkool is misschien wel deze: 'Sommige kinderen zijn van moeders rokken niet weg te slaan, en vaak is er militaire dienst voor nodig om ze te verplichten eindelijk wat zelfstandigheid aan te kweken. Ze hebben geen karakter. Te laat gespeende duiven hebben ook geen karakter, geen persoonlijkheid, het zullen nooit kampioenen worden. Wees dus niet te teerhartig, want ge berokkent uzelf schade.' Lucien Bloemkool was niet teerhartig; als wij in de tuin speelden op het moment dat zijn duiven een duikvlucht naar het hok moesten maken, schoot hij uit zijn sloffen, en wat wij daarvoor in ruil kregen was meer noch minder dan dat ons achterkoertje voortdurend onder de duivenstront lag. Daar moest wel oorlog van komen.

En oorlog werd het. De aanval werd ingezet door mijn nonkel Potrel, die thuishkwam met Black Bettie, een pekzwarte kat die hij ergens 'gevonden' had en die van kop tot teen onder de parasieten zat. We keken met plezier toe hoe Black Bettie over de daken flaneerde en de duiven van Bloemkool de stuipen op

het lijf joeg. Tot Black Bettie op een ochtend met haar poten in de lucht lag, vergiftigd. Dat was te veel van het goede. We hebben gewacht tot Lucien zijn duiven terugvloegen van Quiévrain. Hij riep alweer driftig 'komkomkomkom', en onze Potrel heeft toen rustig het jachtgeweer van mijn nonkel Eddy op zijn schouder gelegd en de hele klad duiven naar beneden gehaald. Die zouden niet meer op onze koer komen schijten, gerechtigheid was geschied, wij konden eindelijk weer voetballen in onze tuin als we daar zin in hadden.

2.

Beste Lucien,

Herinnert gij u Lieske nog, de duif waar gij veel geld voor hebt neergeteld en die op een dag spoorloos uit het hok verdwenen was? We hebben ze opgegeten en ze smaakte ons. Het is misschien een beetje laat om u dat te zeggen, maar afijn. Onze Potrel is 's nachts met zijn zatte kloten over de golfplaten gekropen, heeft de deur van uw duivenkot geforceerd, wat voor hem een fluitje van een cent was, en heeft Lieske de nek omgedraaid. Ze heeft weinig geleden, in ieder geval minder dan toen ze uitgeput neerstreek op het kot nadat ze drie weken eerder was gelost in Dax. Grootmoeder Maria heeft Lieske daags nadien met het nodige respect gepluimd en gaargestoofd in bruin bier. Ze zeggen dat dat goed is voor de fysiek. Bart Wellens eet een paar uur voor hij op de fiets springt altijd zijn duifje, en hij werd toch maar schoon wereldkampioen cyclocross van de jaar.

Ge zult wellicht geen klein beetje verschieten dat ik u schrijf. Een Windop die een Bloemkool schrijft, alla zeg! Maar de vete tussen de Bloemkolen en de Windoppen heeft wat mij betreft nu al lang genoeg geduurd, er zijn al genoeg oorlogen in de wereld nietwaar, en de meeste daarvan zijn naar het schijnt onopvallend aan onze voordeur begonnen. Dus reik ik u de hand, strijk bij deze voor wel

vier generaties plooiën plat zodat ik u, eindelijk, van man tot man, van vriend tot vriend, kan zeggen dat gij een slechte duivensjapper waart. Geen rotte frank waren uw vogels waard, ze vlogen nooit een kopprijs op de moederklok, en toch moesten wij van u binnenblijven als gij uw beesten opleerde of als ze moesten landen. Ge zult natuurlijk zeggen dat ge het geld niet had voor een stevig gefokte nestdoffer. Gij had geen edel ras zoals een Cattrysse, gij beschikte over geen chicoduiwinnen à la Bostijn, namen die duivensjappers zeer veel zeggen en die u deden watertanden. Maar dat is allemaal dikke zever, Lucien. Herman Van der Sijpe (zegt zijn naam u nog iets?) mocht dan wel bankdirecteur zijn en had poen voor wel duizend Cattrysse, hij won zijn schoonste nationale overwinning met een duif die geeneens van hem was, en die hij op een dag in zijn garage gevonden had. Zo'n duif die de frieten van de marktpleinen pikte en die daar ineens heel te gans verloren achter zijn wasmachine te koeren zat, daar pakte hij zijn vette prijzen mee. Nu gij!

Nu ik dan toch mijn hart aan het luchten ben: ik heb altijd compassie met uw vrouw gehad! Dat mens zou zo graag eens met u op reis geweest zijn. Al was het maar een dagje naar de zee. Maar duivensjappers hebben geen tijd om op reis te gaan, nooit. Omdat ze drie keer per dag hun beesten vers water moeten geven, het hok van droog stro en zand moeten voorzien, ervoor moeten zorgen dat er nog voldoende erwten en vitsen en maïskorrels in de voederbakjes liggen. Zijt gij nooit jaloers geweest op uw duiven? Uw beesten hadden een stuk van de wereld gezien, ze vlogen naar Lourdes, Dax, Bourges, Limoges, Orléans, Mantauban en Barcelona. Maar gij hebt in uw leven nooit meer gezien dan de kerk van het dorp en 't café waar uw duiven werden gekorfd. Uw vrouw had zich daar bij neer te leggen, en zonder u op reis vertrekken mocht ze niet. Ge kon nog geen patat schillen. Ge deed druppeltjes Spartrix in het water van uw duiven tegen de geelzucht, ge voederde ze Altabactine tegen de vogelpest, ge deed ze Avrulon en Superforme CG30 slikken om in conditie te blijven, maar uzelf een ei bakken lukte niet en dus moest uw vrouw in haar keuken blijven terwijl in de zomer al haar vriendinnen met de vrouwenbond naar het Garda-

meer trokken. Dat gij nooit een deegrol in uw nek gekregen hebt, dat versta ik niet. Maar ik begrijp dat gij uw vrouw liever thuis-hield, ze zou zich wel eens veel te goed kunnen hebben geamuseerd daar aan het Gardameer, en met een duivenmelker zou het niet geweest zijn.

Ik heb gehoord dat ge gestorven zijt, Julien. Er waren geen drie maar vijf hartinfarcten voor nodig om u definitief van uw duivenkot te halen, en het zou mij niet verbazen als uw laatste woorden 'komkomkomkom' waren. Ge zijt te vroeg geboren, denk ik, want er is tegenwoordig grofgeld te verdienen in de duivensjapperij. De gebroeders De Smidt uit Knokke hebben zich een villa kunnen zetten met wat ze in twee seizoenen tijd bij elkaar gewonnen hebben, ik zweer het. En voor een vitesseduif leg je vandaag de dag toch 150 000 Belgische franken neer. Minstens. Ik zeg het in franken, omdat ik geloof dat onze doden nog in de oude munt rekenen. Wat er met uw duiven is gebeurd weet ik niet, maar uw zoon, de Chris, zal zich daar wellicht niet mee bezighouden. Hij had verdomme een stofallergie, en astma in de zesentachtigste graad. Als hij op uw duivenkot was geweest liep hij een hele week met schele ogen rond en niesde hij een halve liter snot uit zijn lijf. Niemand in onze straat begreep dat gij u geen andere hobby zocht: als uw vogels een slagpen stootten trokt ge uw kiel aan en gaaft ge ze een aker vitamine E, wanneer de hygrometer op uw til daalde tot zevenenzestig procent relatieve vochtigheid schoot ge in paniek; maar dat uw kleine, uw eigen vlees en bloed, de helft van zijn jeugd in een sanatorium sleet raakte uw koude kleren niet.

Ge zijt niet alleen te vroeg, ge zijt ook op de verkeerde plaats geboren. Albert van Mael, die durfde nog wel eens met een schone overwinningsbeker van het duivenlokaal terug te keren, maar in Nieuwerkerken was er voor de rest geen succesvolle duivensjapper te vinden. Moest ik een duif zijn en mijn kot daar hebben staan, ik zou ook niet meer weerkeren, en al helemaal niet tegen 120 per uur zoals de meeste duiven doen. Gij had in Arendonk moeten wonen. Arendonk is heilige grond voor de duivensport, de grootste kampioenen wonen daar. En ze hadden u daar moeten begraven.

Nu leeft mijn grootmoeder met de schrik dat ze straks nog vlak naast u in de grond wordt gestopt. Meer dan vijftig jaar was ze uw buurvrouw, meer dan vijftig jaar dat gij haar commandeerde wanneer ze wel en wanneer ze niet haar was mocht ophangen. Vijftig jaar dat alles in onze buurt moest wijken voor een stuk pluimvee van hoop en al vijfhonderd gram. Het is genoeg geweest. Ik zal u verder niet meer storen in uw slaap, ik heb gezegd wat ik te zeggen had, laat alle oude vetes varen. Doe ze ginder mijn groeten en zeg dat ik wat later kom, komkom.

*Getekend,
Kleine Windop*

3.

Waarom zou ik over de duivensport willen schrijven, ik heb het tenslotte niet begrepen op mensen die een dier als een stuk speelgoed behandelen? Ten tweede heb ik een grondige hekel aan het fenomeen ‘duif’ sinds ik voor de Dienst Monumentenzorg containers, ja containers vol duivenstront van de Gentse historische gebouwen heb losgepeuterd, en ik met een stofmasker voor mijn mond de tot poeder gereduceerde duivenlijken uit ettelijke leegstaande panden verwijderde. In de nok van het Gentse belfort stikt het van die beesten, ze hebben zichzelf opgesloten in de kille wenteltrapgangen die naar de beiaard leiden, tot ze uitgehongerd het loodje leggen terwijl de klokken boven hun hoofd olijk beieren. Om die mormels uit hun lijden te verlossen heb ik nog de goedheid getoond hun nek om te wringen, en maakte er kennis met de mefistofelische taaiheid van dat gevogelte: hun nek was één grote spiraal, je kon hem haast gebruiken als kurkentrekker, maar het hoopje pluimen tussen mijn vuisten bleef maar koeren. Roe-koe-koe. Ik heb in tegenstelling tot mijn nonkel Potrel geen beenhouwer in mij zitten, zoveel is duidelijk. En dat ik als een soort van eerbetoon aan mijn overleden vervelende buurman mijn pen zou

ruilen voor een veer lijkt mij ook onwaarschijnlijk, al schijn je dat nooit zeker te weten met die duistere diepten van de menselijke geest.

Maar ik blijf zitten met mijn verbazing omtrent het bestaan van deze sport. Het mag als verbazingwekkend worden omschreven dat een duif zoveel hersenen heeft dat je er een rozijn mee kan opvullen, en dat daar desondanks toch een natuurlijk gps-systeem in verwerkt zit. Ik blijf het echter veel verbazender vinden dat mensen er een spelletje van maken die duiven naar de andere kant van het continent te sturen om dan te zien welke duif er het eerst weer thuis is. Een spel dat een godgans leven in beslag neemt, én dat van de burens zoals ik reeds liet weten. En omdat niemand op dezelfde afstand van de losplaats woont, bestaan er duizelingwekkend moeilijk ogende tabellen met coördinaten om uit te rekenen welke duif er nu het snelste was. Alleen al op basis daarvan is het moeilijk te beweren dat duivenmelkers achterlijk zijn.

Wat maakt dat een volk massaal een grijze vogel in de haast altijd grijze lucht stuurt? Hoe komt het dat nergens ter wereld zo fanatiek de duivenliefhebberij wordt bedreven als in België en in Thailand, en welk pathologisch trekje hebben deze landen dan gemeen? Ik zag het als een teken van de goden dat zij Lucien Bloemkool tot zich hadden genomen en had hieruit begrepen dat ik maar eens een eerbetoon aan die vervelende mens moest wijden, en via hem een reportage over onze nationale sport en haar beoefenaars.

De telefoon gepakt.

Het wachtmuziekje bij de Duivenbond is niet 'Ik zie zo gere mijn duivenkot'. Er zijn nog onzekerheden in het leven.

Op de hoofdzetel van de Duivenbond waren ze dolgelukkig te horen dat er eindelijk nog eens iemand aandacht wou schenken aan hen, iemand die hen ernstig nam. Dat ze dachten dat ik hen ernstig nam is zeer begrijpelijk, ik had mij immers meer dan een half jaar intensief over de meest gespecialiseerde boe-